

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

KLASA: UP/I-351-03/22-08/01

URBROJ: 517-05-1-2-23-19

Zagreb, 28. veljače 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB 19370100881, na temelju odredbe članka 89. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), te na temelju odredbe članka 21. stavka 2. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata Kamen d.d., Trg slobode 2, Pazin, za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije arhitektonsko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju „Čabrunići“, Općina Bale, Istarska županija, donosi

N A C R T R J E Š E N J A

- I. Namjeravani zahvat - eksploatacija arhitektonsko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju „Čabrunići“, Općina Bale, Istarska županija, nositelja zahvata Kamen d.d. iz Pazina, temeljem Studije o utjecaju na okoliš koju je izradio u siječnju i dopunio u lipnju i srpnju 2022. godine ovlaštenik IPZ Uniprojekt TERRA d.o.o. iz Zagreba - prihvatljiv je za okoliš uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša (A) i programa praćenja stanja okoliša (B).**

A. PRIJEDLOG MJERA ZAŠTITE OKOLIŠA

A.1. Mjere zaštite tijekom pripreme i eksploatacije

Opće mjere

- A.1.1. Sukcesivno ograđivati površinski kop sukladno razvoju faza eksploatacije.
A.1.2. Prilikom planiranja i projektiranja eksploatacije u južnom dijelu eksploatacijskog polja (EP) izmjestiti prometnicu izvan EP.

Bioraznolikost

- A.1.3. Drveće i grmlje uklanjati u razdoblju od 31. kolovoza do 1. travnja, u doba mirovanja vegetacije i izvan perioda gniježdenja ptica.
A.1.4. U slučaju pronalaska strogo zaštićenih životinjskih vrsta ili njihovih gnijezda, u što kraćem roku o tome obavijestiti tijelo nadležno za zaštitu prirode.

Georaznolikost

- A.1.5. Ako se tijekom eksploatacije nađe na dijelove prirode koji bi mogli predstavljati geološku vrijednost, radove prekinuti, zaštititi ih od eventualnog onečišćenja i o pronalasku izvijestiti tijelo nadležno za zaštitu prirode.

Vode, vodna tijela i tlo

- A.1.6. Ako se ukaže potreba za nadopunjavanjem gorivom na EP, koristiti mobilnu crpku opremljenu armaturom za pretakanje goriva i mobilnu tankvanu za skupljanje eventualno prolivene tekućine.
- A.1.7. Sve tehničke popravke mehanizacije kod kojih postoji opasnost od istjecanja ulja i maziva obavljati izvan EP.
- A.1.8. Prilikom eksploatacije registrirati vodne pojave i speleološke objekte (ponor, jama, špilja) i spriječiti unošenje onečišćenja u ove objekte.

Zrak

- A.1.9. Manipulativne površine i unutarnje transportne putove za vrijeme sušnih dana prskati vodom.
- A.1.10. Oplemenjivačko postrojenje opremiti sustavom za otprašivanje ili obaranjem vodom.

Krajobraz

- A.1.11. U fazi izrade glavnog rudarskog projekta, izraditi projekt krajobraznog uređenja. Krajobrazno uređenje i biološku rekultivaciju predviđenu krajobraznim projektom uskladiti s dinamikom razvoja eksploatacije.
- A.1.12. Na dijelovima EP-a gdje je završena eksploatacija i provedena tehnička sanacija sukcesivno provoditi biološku rekultivaciju.
- A.1.13. Biološku rekultivaciju provoditi kombinacijom sadnje autohtonih biljnih vrsta koje moraju biti kompatibilne s pedološkim i ekološko-vegetacijskim uvjetima područja tijekom biološke rekultivacije (grmlje i drveće) i prepuštanja površina prirodnoj sukcesiji sukladno projektu krajobraznog uređenja.
- A.1.14. Kontinuirano održavati posađeni biljni materijal.

Buka

- A.1.15. Aktivnosti na EP obavljati tijekom dnevnog razdoblja.
- A.1.16. Koristiti malobučnu opremu i strojeve i redovito ih održavati.

Otpad

- A.1.17. Opasni otpad skupljati odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju u odgovarajuće označenim i zatvorenim spremnicima s vodonepropusnom tankvanom i predavati ovlaštenoj osobi za preuzimanje otpada u posjed.
- A.1.18. Neopasni otpad odvojeno skupljati prema vrsti i predavati ovlaštenoj osobi za preuzimanje otpada u posjed.

Kulturno-povijesna baština

- A.1.19. Ako se tijekom eksploatacije naide na arheološke ili druge kulturno-povijesne nalaze, prekinuti radove i o pronalasku izvijestiti nadležni konzervatorski odjel.

Nekontrolirani događaj

- A.1.20. U slučaju izlivanja goriva poduzeti mjere za sprječavanje daljnjeg razlivanja (osigurati minimalno 50 kg apsorpcijskog sredstva za uklanjanje prolivenog goriva). Ostatke čišćenja (opasan otpad) predati ovlaštenoj osobi za preuzimanje otpada u posjed.

A.2. Mjera zaštite nakon prestanka eksploatacije

- A.2.1. Završnu tehničku sanaciju i biološku rekultivaciju provesti prema projektnoj dokumentaciji u roku godinu dana nakon prestanka eksploatacije.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Zrak

B.1. Mjeriti količinu ukupne taložne tvari (UTT). Lokacija sedimentatora određena je točkom T2 (Prilog 1.), dok će mikrolokaciju odrediti pravna osoba ovlaštena za praćenje kvalitete zraka. Mjerenja provoditi jednu godinu. U skladu s rezultatima praćenja ovlaštena osoba za praćenja kvalitete zraka predložit će program i dinamiku daljnjeg mjerenja, nakon čega nadležno tijelo odlučuje o potrebi daljnjeg praćenja.

Buka

B.2. Mjerenja buke provoditi na referentnim točkama T1 i T2 (Prilog 1.), u uvjetima rada svih strojeva/uređaja istovremeno. Prva mjerenja provesti na početku eksploatacije, a nakon toga sukladno rezultatima mjerenja i kod izmjene radnih strojeva, po potrebi provoditi mjerenja razine buke. Ovisno o uvjetima na terenu, ovlaštena pravna osoba koja provodi mjerenje može odrediti i druge mjerne točke.

- II. Nositelj zahvata Kamen d.d., Trg slobode 2, Pazin, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša kako je to određeno ovim rješenjem.**
- III. Rezultate praćenja stanja okoliša nositelj zahvata Kamen d.d., Trg slobode 2, Pazin, obvezan je dostavljati Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.**
- IV. Nositelj zahvata Kamen d.d., Trg slobode 2, Pazin, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.**
- V. Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata Kamen d.d., Trg slobode 2, Pazin, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata Kamen d.d., Trg slobode 2, Pazin, može se jednom produžiti na još dvije godine, uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.**
- VI. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.**
- VII. Sastavni dio ovog Rješenja su sljedeći grafički prilozi:**
 - Prilog 1. Šira situacija
 - Prilog 2. Postojeće stanje
 - Prilog 3. Završno stanje eksploatacije

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata Kamen d.d., Trg slobode 2, Pazin, podnio je 12. siječnja 2022. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije arhitektonsko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju „Čabrunci“, Općina Bale, Istarska županija. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2.

Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Uprave za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja, Sektora lokacijskih dozvola o usklađenosti zahvata s dokumentima prostornog uređenja (KLASA: 350-02/21-02/46; URBROJ: 531-06-02-01-02/05-21-2 od 3. prosinca 2021. godine).
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I-612-07/21-60/62; URBROJ: 517-10-2-2-21-2 od 9. studenoga 2021. godine) i ispravak Rješenja (KLASA: UP/I-612-07/21-60/62, URBROJ: 517-10-2-2-21-4 od 22. studenoga 2021. godine) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik IPZ Uniprojekt TERRA d.o.o., Voćarska cesta 68, Zagreb, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/13-08/108; URBROJ: 517-03-1-2-21-16 od 24. veljače 2020. godine). Studija je izrađena u siječnju 2022. godine, a dopunjena u lipnju i srpnju 2022. godine. Voditelj izrade Studije je Vedran Franolić, mag.ing.aedif.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 14. veljače 2022. godine **Informacija o zahtjevu** za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije arhitektonsko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju „Čabruniči“, Općina Bale, Istarska županija (KLASA: UP/I-351-03/22-08/01; URBROJ: 517-05-1-2-22-2 od 10. veljače 2022. godine).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona, 3. ožujka 2022. godine (KLASA: UP/I-351-03/22-08/01; URBROJ: 517-05-1-2-22-6) te Odluka o dopuni odluke 15. ožujka 2022. godine (KLASA: UP/I-351-03/22-08/01; URBROJ: 517-05-1-2-22-8).

Povjerenstvo je održalo tri sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj **12. travnja 2022. godine** u Općini Bale, Povjerenstvo je obišlo lokaciju zahvata, izvršilo uvid u Studiju te nakon rasprave procijenilo da je Studija cjelovita i stručno utemeljena, ali zahtjeva određene dopune sukladno primjedbama članova Povjerenstva. Na **drugoj sjednici** održanoj **4. srpnja 2022. godine** putem video konferencije Povjerenstvo je prihvatilo dopunu Studije te predložilo upućivanje Studije na javnu raspravu.

Ministarstvo je 12. srpnja 2022. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/22-08/01; URBROJ: 517-05-1-2-22-12), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/22-08/01; URBROJ: 517-05-1-2-22-13 od 12. srpnja 2022. godine) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za održivi razvoj Istarske županije. **Javna rasprava** provedena je u skladu s člankom 162. stavka 2. Zakona u razdoblju od **9. kolovoza do 7. rujna 2022. godine** u službenim prostorijama Istarske županije, Flanatička 29, Pula, radnim danom u vremenu od 8,00 do 15,00 sati i u Općini Bale, Trg Tomaso Bembo 1, Bale, radnim danom u vremenu od 8,00 do 14,00 sati. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnim novinama „Glas Istre“ te na internetskim stranicama Općine Bale, Istarske županije i Ministarstva. Također na internetskim stranicama Općine Bale, Istarske županije i Ministarstva objavljena je i cjelovita Studija. U okviru javne rasprave održano je **javno izlaganje** u upravnoj zgradi Općine Bale, Trg Tomaso Bembo 1, Bale, **23. kolovoza 2022. godine** s početkom u 17,00 sati.

Prema Izvješću o provedenoj javnoj raspravi Upravnog odjela za održivi razvoj Istarske županije (KLASA: 351-03/22-01/94; URBROJ: 2163-08-02/1-22-07 od 20. rujna 2022. godine), tijekom javne rasprave u knjigama primjedbi izloženim na mjestima javnog uvida nisu zaprimljena mišljenja/primjedbe i/ili prijedlozi javnosti ni na e-mail Upravnog odjela za održivi razvoj Istarske županije. U roku za dostavu mišljenja/prijedloga/primjedbi, na adresu Upravnog odjela za održivi razvoj Istarske županije zaprimljena je primjedba Turističke zajednice općine Svetvinčenat koja se odnosi na zahtjev za izmjenu naziva Studije s obzirom na to da se lokacija eksploatacijskog polja nalazi na području Općine Bale u naselju Krmed te nema veze s naseljem Čabrunići na administrativnom području Općine Svetvinčenat.

Povjerenstvo je na **trećoj sjednici održanoj 8. prosinca 2022. godine** u Zagrebu razmotrilo Izvješće o provedenoj javnoj raspravi, primjedbu Turističke zajednice općine Svetvinčenat i očitovanje nositelja zahvata dostavljeno putem izrađivača Studije.

Primjedba nije prihvaćena s obrazloženjem da je Prostornim planom Istarske županije lokacija zahvata određena kao planirano eksploatacijsko polje arhitektonsko-građevnog kamena naziva „Čabrunići“ i da je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine 3. prosinca 2021. godine izdalo Potvrdu da je predmetni zahvat eksploatacije arhitektonsko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju „Čabrunići“ planiran prostornim planovima te bi izmjena naziva studije zahtijevala izmjenu prostornog plana.

Slijedom svega razmotrenog, Povjerenstvo je u skladu s člancima 14. i 16. Uredbe donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš, kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš te predložilo mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: *Planirani zahvat odnosi se na eksploataciju arhitektonsko-građevnog kamena (u daljnjem tekstu: a-g kamena) na budućem eksploatacijskom polju „Čabrunići“ (u daljnjem tekstu: EP). EP se nalazi u Istarskoj županiji na području Općine Bale, na udaljenosti oko 325 m zračne linije sjeverozapadno od najbližeg građevinskog područja naselja. EP je nepravilnog oblika površine 51,52 ha i nalazi se na više katastarskih čestica k.o. Bale. Prometna veza, odnosno pristup EP na državnu cestu DC75 ostvarit će se preko postojeće javno prometne površine (puta) – nerazvrstane makadamske ceste.*

Zahvat se nalazi unutar obuhvata Prostornog plana Istarske županije („Službene novine Istarske županije“, broj 2/02, 1/05, 4/05, pročišćeni tekst - 14/05, 10/08, 7/10, pročišćeni tekst - 16/11, 13/12, 9/16 i pročišćeni tekst 14/16) i Prostornog plana uređenja Općine Bale („Službeni glasnik Općine Bale“, broj 7/06, 6/14, 3/16 i 4/21).

Tehnološke faze pri eksploataciji a-g kamena su uklanjanje površinske jalovine/tehničko-građevnog (t-g) kamena, bušenje bušotina za uvlačenje žice, zasijecanje i podsijecanje dijamanom žičanom pilom ili lančanom sjekačicom, odvaljivanje primarnih blokova, raspilavanje primarnog bloka na komercijalne blokove, utovar i odvoz blokova do privremenog skladišta i djelomična obrada blokova. T-g kamen, koji se kao sekundarna sirovina dobiva u procesu eksploatacije a-g kamena, otkopavat će se usporedno s razvojem površinskog kopa, po visini i širini. Tehnološke faze pri eksploataciji t-g kamena su: razbijanje (sitnjenje) iznadgabaritnih komada (po potrebi), utovar i transport t-g kamena do pokretnog postrojenja za sitnjenje i klasiranje (oplemenjivačko postrojenje), transport frakcije do odlagališta t-g kamena unutar polja (po potrebi).

Razvoj površinskog kopa

I faza - otvaranje površinskog kopa: Za otvaranje površinskog kopa iskoristit će se prostor probnog istražnog usjeka, u središnjem dijelu EP do kojeg je osiguran pristup ljudi i strojeva. Površinski kop će napredovati po pružanju slojeva prema sjeveru, pri čemu će se paralelno odvijati radovi skidanja otkrivke i eksploatacija blokova. Otvaranjem kopa u dužini od 30-50 m, formirat će se druga otkopna fronta okomito na postojeću otkopnu frontu (po nagibu slojeva) prema zapadu. Na taj način formirat će se dvije otkopne fronte, od kojih će jedna služiti za pripremne radove skidanja otkrivke a druga za eksploataciju blokova. Faza otvaranja površinskog kopa trajat će 3-5 godina.

II faza- razvoj površinskog kopa po širini: Napredovanjem otkopnih fronti po pružanju u pravcu sjevera i po nagibu slojeva prema zapadu, otvorit će se slobodan prostor za formiranje nove dvije otkopne fronte u suprotnim pravcima, prema jugu i prema istoku. Na ovaj način otvaraju se po dvije međusobno okomite otkopne fronte za neovisan rad kako na pripremi tako i na eksploataciji blokova. Otkopna fronta prema jugu može nesmetano napredovati prema izdanku i granici EP, dok otkopna fronta prema istoku otvara površinski kop po nagibu slojeva. Tijekom ove faze u sljedećih 5 godina otvorit će se površinski kop na način koji osigurava rad u punom kapacitetu.

III faza – razvoj površinskog kopa u punoj širini prema sjeveroistoku: U ovom razdoblju eksploatacije, površinski kop razvijen je po cijeloj širini od izdanka do granice rezervi po pružanju slojeva u sjevernom dijelu EP. Formirane su četiri otkopne fronte na kojima se naizmjenično obavljaju pripremni radovi skidanja otkrivke i eksploatacije blokova. Na granicama kopa ostavljaju se završne berme u širini od 5 m.

IV faza – razvoj površinskog kopa u punoj širini prema jugoistoku: U ovom razdoblju eksploatacije formiraju se otkopne fronte prema jugoistoku prema dinamici godišnje eksploatacije. Kao i do sada, duž međusobno okomitih otkopnih fronti obavljaju se naizmjenično pripremni radovi na skidanju otkrivke i eksploataciji blokova. Na granicama kopa po nagibu slojeva prema istoku ostavljaju se završne berme u širini od 5 m.

V faza- završetak eksploatacije: U ovom razdoblju eksploatacije, otkopne fronte približavaju se završnom stanju površinskog kopa koji je predviđen za 40 godišnju eksploataciju. Na granicama kopa po nagibu slojeva prema istoku, ostavljaju se završne berme u širini od 5 m.

Uz maksimalnu godišnju eksploataciju od 10 000 m³ a-g kamena i 100 380 m³ t-g kamena, vijek eksploatacije iznosit će oko 40 godina.

Unutar EP predviđeni su prateći objekti: kontejneri za smještaj radnika, stacionarni sanitarni čvor unutar modularnih kontejnera.

U tehnološkom procesu će se koristiti električna energija za napajanje dijamantnih žičnih pila, lančane sjekačice, crpke za hidraulične potiskivače i crpke za vodu, komprimirani zrak za napajanje ručnog bušačkog čekića te diesel gorivo za napajanje motora sa unutrašnjim izgaranjem (utovarivač, bager, kamion, diesel agregati). Za napajanje električnom energijom koristit će se pokretni diesel agregati.

Najbliže građevinsko područje naselja udaljeno je od EP oko 325 m. Rezultati proračuna, odnosno modeliranja čestica prašine, ukupne taložne tvari i plinovitih onečišćenja pokazuju da su moguće vrijednosti koncentracija onečišćujućih tvari u zraku u uvjetima istovremenog rada svih izvora onečišćenja manje od propisanih graničnih vrijednosti s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi. Rezultati proračuna razina buke koje će se javljati kao posljedica svih aktivnosti na EP pokazuju da buka neće biti štetna po zdravlje ljudi budući da će vrijednosti biti niže od propisanih najviših dopuštenih vrijednosti. S obzirom na udaljenost zahvata, da su prepoznati mogući utjecaji lokalnog karaktera, odnosno da se mogu očekivati na samoj lokaciji ili u neposrednoj blizini, eksploatacijom neće doći do negativnih utjecaja na stanovništvo.

Utjecaj zahvata na **bioraznolikost** očituje se kroz gubitak staništa njegovom trajnom prenamjenom. Na lokaciji zahvata su prisutna sljedeća staništa: E.3.5. Primorske, termofilne šume i šikare medunca, C.3.5.3. Travnjaci vlasastog zmijka, D.3.4.2.3. Sastojine oštrogličaste borovice, 1.8. Zapuštene poljoprivredne površine i I.2.1. Mozaici kultiviranih površina. Ni na užem ni na širem području predmetnog zahvata nije zabilježena ni jedna strogo zaštićena vrsta. Na sjevernom dijelu EP, na kojem je također planirana eksploatacija, nalazi se evidentirana lokva Švištovica (oko 145 m sjeverno od istražnog usjeka) koju nije moguće očuvati. Usporedno s razvojem rudarskih radova provodit će se tehnička sanacija površinskog kopa, a u dijelovima gdje je izvedena konačna tehnička sanacija provodit će se biološka rekultivacija čime će se veći dio površine privesti u (do)prirodno stanje i uspostaviti povoljniji bioekološki uvjeti za razvoj biljnih i životinjskih vrsta. Sadnjom autohtonih vrsta smanjit će se utjecaj jer će se osigurati uvjeti opstanka biljnih i životinjskih vrsta kroz uspostavu novih staništa. Za očekivati je da će se životinje skloniti na okolna staništa gdje je utjecaj manji ili ga nema. Na temelju navedenog procijenjeno je da je utjecaj zahvata na bioraznolikost na prostoru planiranog EP slab i trajan, dok je u odnosu na neposredni okoliš privremen.

EP se nalazi izvan područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode. Najbliža **zaštićena područja** nalaze se na udaljenosti većoj od 8,8 km. S obzirom na značajke zahvata i udaljenost od zaštićenih područja, neće biti utjecaja na njih. Sukladno Prostornom planu Istarske županije, EP se nalazi unutar područja planske zaštite u kategoriji Značajni krajobraz za koji ne postoji akt o proglašenju zaštite. Isto tako, EP graniči s prostorom označenim kao područje planske zaštite u kategoriji Posebni botanički rezervat. Terenskim obilaskom u okviru izrade Studije utjecaja na okoliš predmetnog zahvata, utvrđena je degradacija i izražena sukcesija travnjačkih površina, pogotovo u dijelu planske zaštite značajnog krajobraza, a koji su temelj prethodno prepoznatog prirodnog potencijala. Stoga je upitna opravdanost proglašavanja zaštite područja bez unaprijed osiguranog modela održavanja travnjaka (košnja, ispaša), odnosno procjena je da kvaliteta prirodnih vrijednosti nije dostatna za opravdanje predmetnog područja kao zaštićenog područja prirode u kategoriji značajnog krajobraza.

Lokacija zahvata se nalazi izvan područja **ekološke mreže**. Najbliža područja ekološke mreže su područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove HR2001360 Šire rovinjsko područje, na udaljenosti oko 3,5 km zapadno od EP, i HR2001495 Jama kod Burići, na udaljenosti oko 3,5 km sjeveroistočno od EP.

Eksploatacijom će se trajno ukloniti **tlo** na površini od 51,52 ha. Budući da je tlo ocijenjeno kao trajno nepogodno za obradu (oznaka N-2) i da će se uklonjeno tlo odložiti na odgovarajuće mjesto unutar EP kako bi se iskoristilo za biološku rekultivaciju prostora nakon eksploatacije, utjecaj je ocijenjen prihvatljivim.

Prilikom redovnog rada nastale otpadne **vode** se neće ispuštati u okoliš. Za odvodnju oborinskih voda na EP će se koristiti muljne potopne pumpe kapaciteta do 15 m³/h kojima će se višak vode izbaciti u spremnik za tehnološku vodu. Prikupljena voda koristit će se u postupku piljenja blokova (recirkulacija unutar procesa). Sanitarna voda dopremat će se kamionima cisternama i izlijevati u spremnik kapaciteta 3-5 m³ koji će se postaviti na uzvišenom dijelu, odakle se voda slobodnim padom preko gumenog crijeva dovodi do potrošnog mjesta. Pitka voda za djelatnike će se također dovoziti prema potrebi i skladištiti u mobilnom kontejneru. Oborinske vode s etaža će se prikupljati na najnižem području kopa te se, uz pomoć pumpe, ponovno koristiti u tehnološkom procesu. Zahvat neće imati utjecaj na stanje tijela podzemne vode, jer predmetnim zahvatom neće doći do zahvaćanja vode iz podzemnog vodnog tijela ni do procjeđivanja nepročišćene vode u podzemlje. Lokacija zahvata nalazi se unutar IV. zone sanitarne zaštite izvorišta - Pulski zdenci, Rakonek, Blaž,

Bolobani i Sv. Anton. Sukladno navedenom načinu korištenja voda nastalih tijekom eksploatacije, zahvat neće utjecati na navedena izvorišta. Prema karti opasnosti od poplava po vjerojatnosti poplavlivanja, područje EP se nalazi izvan područja vjerojatnosti od poplavlivanja.

Temeljem proračuna imisijskih koncentracija onečišćujućih tvari u zraku, prosječna godišnja koncentracija onečišćujućih tvari kod najbližih građevinskih područja bit će znatno manja od propisanih graničnih vrijednosti. Realizacijom zahvata neće biti ugrožena kvaliteta zraka u okolišu EP, odnosno neće doći do promjene kategorije kvalitete zraka.

*Za procjenu utjecaja na **klimatske promjene** korišteni su podaci o emisijama ugljikovodika i CO₂ prilikom redovnog rada i uslijed transporta. Koristeći emisijske faktore za ugljikovodike i CO₂ dobivene su ukupne godišnje emisije CO₂ (uz faktor. ekv. za ugljikovodike 2,93) od 636 t/godišnje što je udio od oko 0,003% u odnosu na ukupnu emisiju CO₂ u Republici Hrvatskoj. Iz navedenog se zaključuje da eksploatacijom neće doći do utjecaja na klimatske promjene.*

*Utjecaj eksploatacije a-g kamena na sustave **krajobraza** je mali što znači da je promjena u osnovnim vizualnim elementima slabo vidljiva i ne privlači pažnju. Eksploatacija će uzrokovati promjenu krajobraza promjenom strukture reljefa što će izravno utjecati na promjenu vizura u neposrednoj blizini EP oblikovanjem vidljivog elementa u krajobrazu. Promjena reljefa utjecat će na strukturno-vizualna obilježja krajobraza lokacije EP i njegove neposredne okoline. Tijekom eksploatacije na dijelovima gdje su etaže dostigle završne obrise i nakon završetka eksploatacije, utjecaj na krajobrazne vrijednosti moguće je smanjiti primjenom mjera zaštite odnosno provedbom biološke sanacije u skladu s prirodnim i krajobraznim zakonitostima na lokaciji zahvata.*

Na lokaciji nisu utvrđena zaštićena kulturna dobra, a najbliže zahvatu nalazi se sakralna građevina Crkva sv. Petra na Tondolonu, oko 400 m zračne linije sjeverno. S obzirom na obilježja zahvata i udaljenost EP od evidentiranog dobra, ne očekuje se utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu.

*Utjecaj zahvata **bukom** na okoliš procijenjen je temeljem proračuna intenziteta buke u odnosu na udaljenost od izvora pod pretpostavkom istovremenog rada svih izvora buke. Rezultati proračuna pokazuju da će razine buke koje će se na granici s građevinskim područjem naselja javljati kao posljedica eksploatacije biti niže od propisanih dopuštenih graničnih vrijednosti te je utjecaj bukom prihvatljiv.*

*Na EP je planirano dnevno radno vrijeme, a ako dođe do potrebe za osvijetljenjem koristit će se svjetlosni uređaji i signalizacija instalirani na radnim strojevima i kamionima te prema potrebi mobilna rasvjetna tijela koja su usmjerena prema području rada i koja ne prelaze referentne vrijednosti srednje horizontalne rasvijetljenosti. Slijedom navedenog, ne očekuje se utjecaj od **svjetlosnog onečišćenja**.*

*Osim miješanog komunalnog otpada tijekom eksploatacije nastaje proizvodni otpad odnosno istrošeni dijelovi rudarske opreme, ambalaža i otpadne gume. Od opasnog otpada nastajat će ambalaža, istrošena ulja i masti od radnih strojeva i krpe natopljene uljem i mastima. Uz odvojeno prikupljanje **otpada** u namjenskim spremnicima s obzirom na vrstu otpada i predaju ovlaštenoj osobi, zahvat neće imati negativan utjecaj na okoliš.*

Prometna veza, odnosno pristup na državnu cestu DC75 ostvarit će se preko postojeće javno prometne površine (puta) – nerazvrstane makadamske ceste. U razmatranju su dvije varijante pristupa (obje označene kao katastarski put i dužine oko 5 km, te obje prolaze ispod

autoceste A9), a konačna će varijanta biti odabrana u suradnji s lokalnom zajednicom u fazi ishoda Lokacijske dozvole. Kod obje varijante potrebno je, radi omogućavanja sigurnog prometa, na dijelovima raskršćiti ili proširiti postojeći put. Isto je planirano i radi formiranja protupožarnog puta. Spoj na državnu cestu bit će u južnoj zoni naselja, a točna lokacija prilagođena uvjetima Hrvatskih cesta. Prema izvještaju o brojanju prometa na najbližem brojačkom mjestu 2717 Bale na DC75, prosječni godišnji dnevni promet iznosio je 1.944 vozila, a prosječni ljetni dnevni promet iznosio je 3.183 vozila. U slučaju maksimalne eksploatacije procijenjen je maksimalni promet od ukupno 57 kamiona dnevno (dolasci i odlasci kamiona) što je udio od 2,93% u ukupnom, odnosno 1,79% u ljetnom prometu. Srednja teretna i teška teretna vozila u prosječnom godišnjem dnevnom prometu na navedenoj lokaciji iznose 52 vozila, odnosno 53 vozila u prosječnom ljetnom dnevnom prometu, što čini oko 2,67% od ukupnog prosječnog godišnjeg prometa, odnosno oko 1,67% u prosječnom ljetnom dnevnom prometu. Ako se u danu ostvari maksimalni procijenjeni promet od 57 kamiona dnevno, teretna vozila činit će oko 5,3% od prosječnog godišnjeg dnevnog prometa (ukupno 109 teretnih vozila), odnosno oko 3,4% od prosječnog ljetnog dnevnog prometa (ukupno 110 teretnih vozila). Sukladno navedenom, utjecaj uslijed povećanja **prometa** je prihvatljiv.

Unutar EP se ne nalaze koridori **infrastrukturnih objekata**. Sjeverni dio EP nalazi se unutar radijusa planirane elektroničke komunikacijske zone ($r=1.000m$), dok oko 100-350 m jugoistočno od polja prolazi koridor ceste u istraživanju. S obzirom na položaj infrastrukturnih objekata u odnosu na EP, procijenjeno je da eksploatacija neće imati utjecaja na njih.

EP se nalazi unutar gospodarske jedinice GJ „ROVINJ“, na području Uprave šuma podružnica Buzet i djelomično zahvaća odjel 51 unutar gospodarske jedinice. EP obuhvaća oko 1,6 ha odsjeka 51a (oko 5,7%) i oko 2,15 ha odsjeka 51b (oko 8,6%). S obzirom na to da na lokaciji EP prevladava uređajni razred – šikare, neće doći do negativnih utjecaja na **šume**.

Zahvat se nalazi unutar područja županijskog lovišta XVIII/133 - Bale, ukupne površine 7.307 ha. Zbog malog udjela površine eksploatacije u odnosu na prostor i poziciju lovišta, zahvat neće imati utjecaja na **lovstvo**.

Nekontrolirani događaj odnosno iznenadno onečišćenje uslijed ispuštanja štetnih tvari u okoliš spriječit će se primjenom pravila zaštite na radu i predložene mjere zaštite čime je vjerojatnost nastajanja nekontroliranih događaja odnosno iznenadnog onečišćenja svedena na minimum. Na EP će biti dovoljna količina sredstva za uklanjanje eventualno prolivenog goriva te će se pravovremenim postupanjem mogući utjecaj uslijed ovakvog događaja svesti na najmanju moguću mjeru.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

Mjere zaštite okoliša tijekom pripreme i eksploatacije i nakon prestanka eksploatacije

Opće mjere zaštite propisane su u skladu sa Zakonom o rudarstvu („Narodne novine“, broj 56/13 i 98/19) i prostornim planovima.

Mjere zaštite bioraznolikosti propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19).

Mjera zaštite georaznolikosti u skladu je sa Zakonom o zaštiti prirode.

Mjere zaštite voda, vodnih tijela i tla propisane su u skladu sa Zakonom o vodama („Narodne novine“, broj 66/19 i 84/21) i Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).

Mjere zaštite zraka određene su u skladu sa Zakonom o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19 i 57/22) i Pravilnikom o mjerama za sprečavanje emisije plinovitih onečišćivača u obliku čestica iz motora s unutrašnjim izgaranjem koji se ugrađuju u necestovne pokretne strojeve tpv 401 („Narodne novine“, broj 113/15).

Mjere zaštite krajobraza u skladu su sa Zakonom o zaštiti prirode.

Mjere zaštite od buke propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18 i 14/21) i Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka („Narodne novine“, broj 143/21).

Mjere gospodarenja otpadom u skladu su sa Zakonom o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21).

Mjera zaštite kulturno-povijesne zaštite određena je u skladu s člankom 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21 i 114/22).

Mjerom za sprječavanje nekontroliranih događaja provedeno je načelo predostrožnosti sukladno Zakonu o zaštiti okoliša.

Mjera zaštite nakon prestanka eksploatacije u skladu je sa Zakonom o rudarstvu.

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1. Zakona, obvezuje na **praćenje stanja okoliša (B)** posredstvom stručnih i za to ovlaštenih osoba, koje provode mjerenja emisija i imisija, vode očevidnike, te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obvezan je sukladno članku 142. stavku 6. istog Zakona osigurati i financijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

Program praćenja stanja okoliša

Program praćenja kvalitete zraka utvrđen je temeljem Zakona o zaštiti zraka i Pravilnika o praćenju kvalitete zraka („Narodne novine“, broj 72/20).

Program praćenja razine buke utvrđen je temeljem Zakona o zaštiti od buke i Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka.

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. izreke ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša.

Točka III. izreke ovog Rješenja utemeljena je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

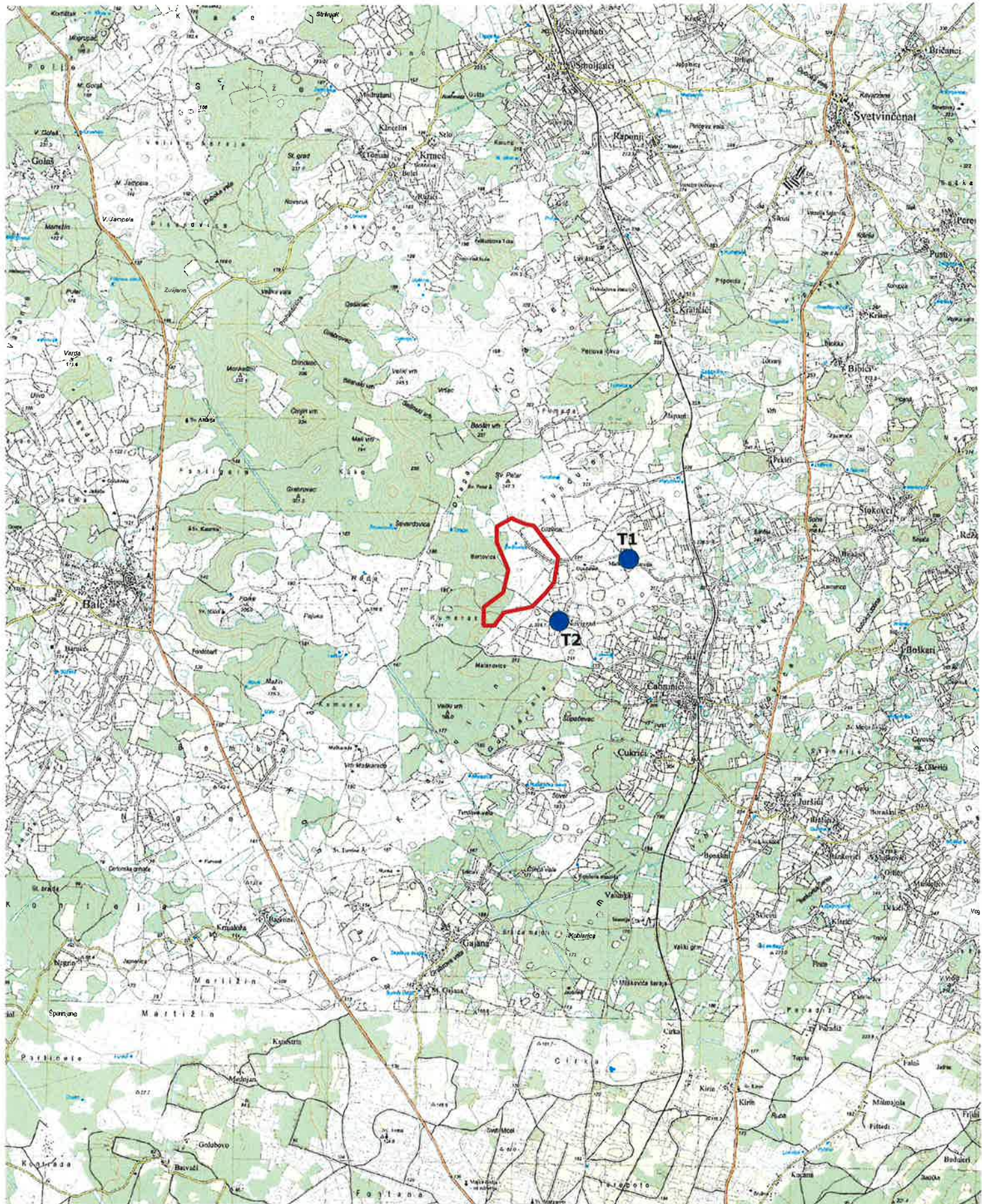
Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka IV. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produženja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka V. ovog rješenja).

Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VI. rješenja).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Rijeci, Erazma Barčića 5, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom odnosno dostavlja elektronički.

Prilog 1. Šira situacija

- EP
- T1-T2 Referentne točke za mjerenje UTT i razine buke

0 1 2 3 km

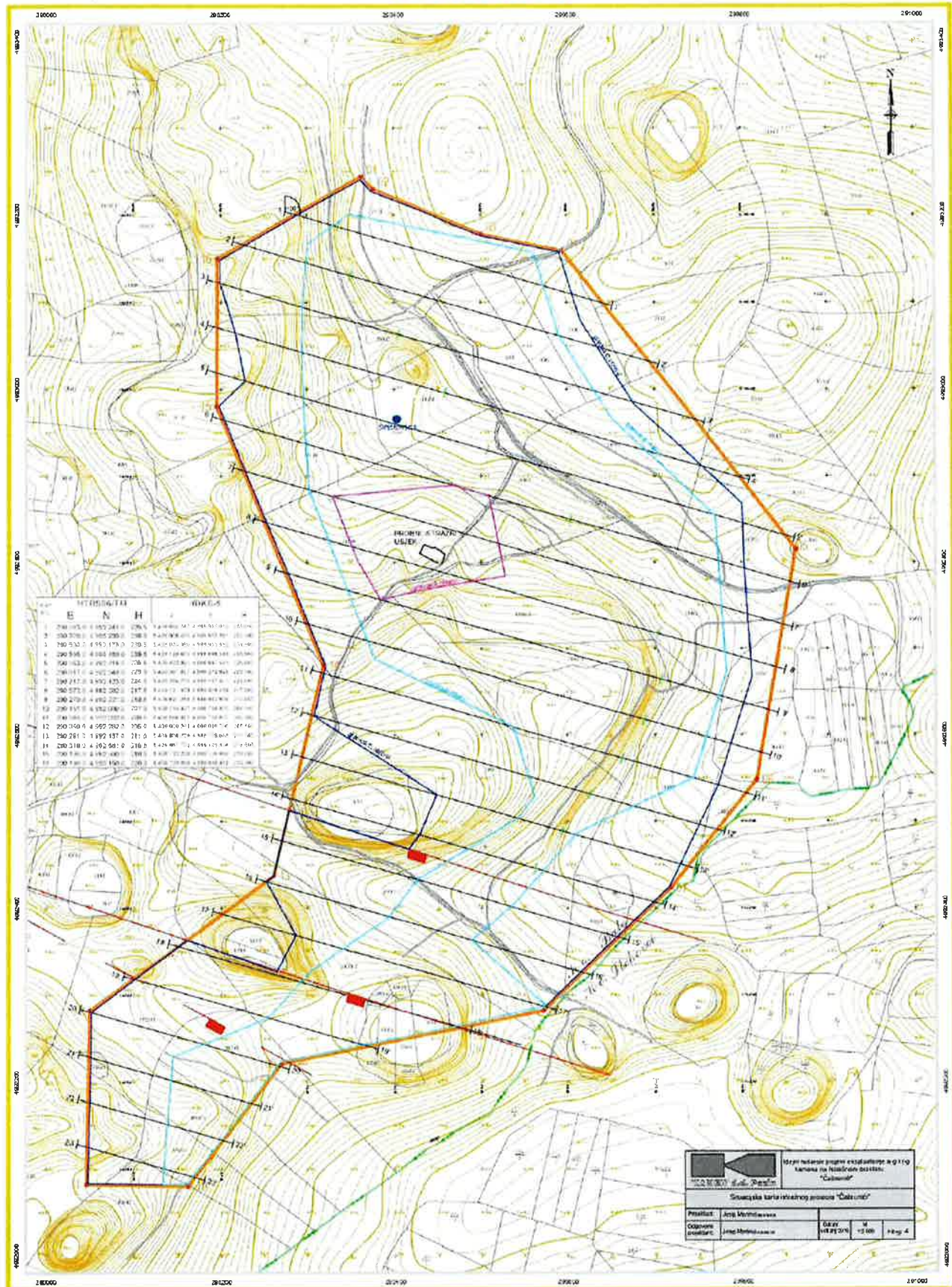

Prilog 2. Postojeće stanje

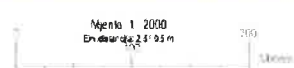
Republika **HRVATSKA**
ISTARSKA ŽUPANIJA, Općina: **BALE**
 Katastarska Općina **BALE** (324876)

Istražni prostor: **Čabrunići**

GEODETSKI SITUACIJSKI NACRT
 HTRS96/7M
 HRV571

Merač: **KAMEN - PAZIN**
 Izradio: **GEOSERVIS**, Polja Aljevički put 2
 Catibani 2016. god., Broj Geod. upravnika: 60-3016

Legenda:

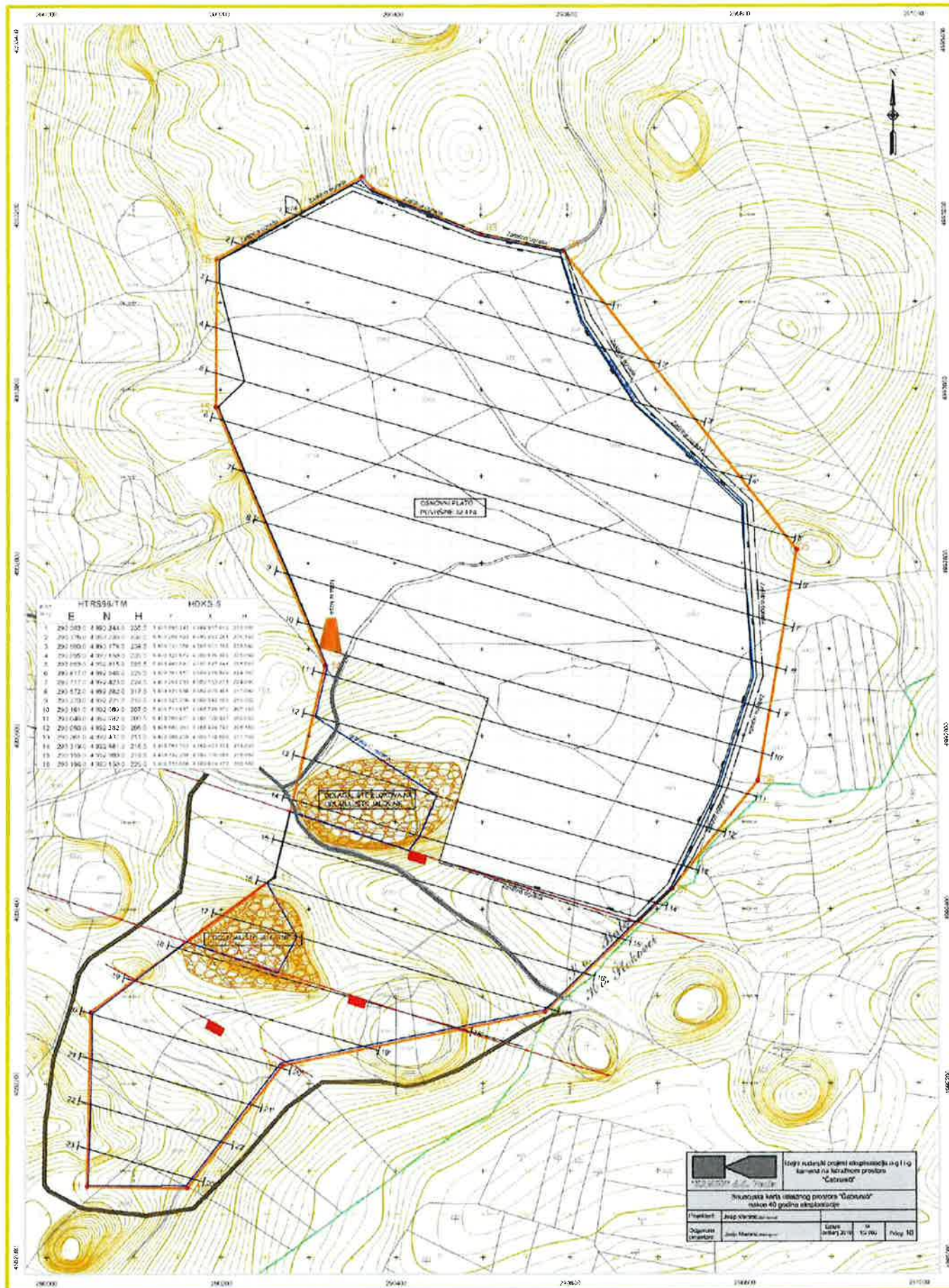
- Strojni opseg neposredno izmjerene površine
- Strojni opseg prema vanjskim izmjerama i izračunima
- Strojni opseg prema vanjskim izmjerama i izračunima (izl.)
- Strojni opseg prema vanjskim izmjerama i izračunima (un.)
- Strojni opseg prema vanjskim izmjerama i izračunima (izl.)
- Strojni opseg prema vanjskim izmjerama i izračunima (un.)
- Strojni opseg prema vanjskim izmjerama i izračunima (izl.)
- Strojni opseg prema vanjskim izmjerama i izračunima (un.)

Prilog 3. Završno stanje eksploatacije

Republika **HRVATSKA**
ISTARSKA ŽUPANIJA, Općina: **BALE**
 Katastarska Općina: **BALE** (324876)

Istražni prostor: **Čabrunići**

GEODETSKI SITUACIJSKI NACRT
HTRS96/TM
HRV571

Naručilac: **KAMEN - PAZIN**
 Izradio: **GEOSERVIS**, Puta, Akvilejski prilaz 2
 Listopad, 2016. god. Broj Geod. upisnika: 02-2016

Mjerilo: 1:2000
 Eksploatacija 23.12.2016.

Legenda:

